

## **OHJE KOTIMAAN AVUSTUSTOIMINNAN JA KATASTROFIRAHASTON KÄYTÖSTÄ UKRAINA-OPERAATIOSSA**

Ukraina-operaatioon liittyen on määritelty seuraavat poikkeukset/tarkennukset voimassa olevaan kotimaan avustustoiminnan ohjeeseen (Katastrofirahaston säännöt ja kotimaan avustustoiminnan ohjeet, 2016).

### **3. Avustaminen kotimaan äkillisissä onnettomuus- ja häiriötilanteissa**

Ukrainan konfliktia paenneiden välitön auttamistoiminta on kotimaan avustustoiminnan edellytyksenä määritetty häiriötilanne. Punainen Risti antaa välittömässä avuntarpeessa apua katastrofirahastostaan. Osastolle syntyneet kulut korvataan katastrofirahastosta kotimaan avun ohjeeseen perustuen.

Jos piirillä tai osastolla on auttamistoiminnasta voimassa oleva sopimus, viranomainen korvaa syntyneet kulut sopimukseen perustuen. Jos sopimusta ei vielä auttamistilanteen syntyessä ole, se on hyvä laatia, erityisesti tilanteen pitkittyessä.

#### **3.1 Toiminta äkillisissä onnettomuus- ja häiriötilanteissa**

Avustaminen on aloitettava mahdollisimman pian, viimeistään kahden viikon kuluessa henkilön maahan saapumisesta tai avuntarpeen syntymisestä.

#### **3.3 Aineellinen apu katastrofirahastosta**

Ukrainan konfliktia paenneet voivat anoa tilapäistä suojelua tai turvapaikkaa, jolloin heidät rekisteröidään tiettyyn vastaanottokeskukseen ja he pääsevät vastaanottopalveluiden piiriin (majoitus-, terveydenhuolto- ja sosiaalipalvelut sekä vastaanottoraha). Viranomaiset eivät korvaa yksityismajoituksesta syntyviä kuluja, kuten vuokraa, sähköä ja vesimaksua, eikä asumista tai sen järjestämistä tueta taloudellisesti. <https://migri.fi/majoittuminen-yksityismajoitukseen>

Punaisen Ristin kannalta kuntien ja muiden toimijoiden järjestämät hätämajoitukset ovat myös rinnastettavissa yksityismajoituksiin, mikäli niistä ei ole erikseen Migrin kanssa sopimusta. Yksityismajoituksesta johtuvia kuluja ei korvata katastrofirahastosta, lukuun ottamatta välttämättömiä kodintarvikkeita. Myöskään huonekalujen hankintaa yksityismajoitukseen ei korvata. Mikäli avuntarve on äkillinen ja riittävää apua viranomaisilta ei ole saatavissa, voidaan piirin vastuuhenkilön päätöksellä hankkia hätämajoitukseen välttämättömät huonekalut, kuten patjat ja petivaatteet.

#### **Kontin toiminta kotimaan avustustoiminnassa Ukraina-operaatioissa**

Ohjeen kirjaus: ”Punaisen Ristin maksusitoumus käy myös Punaisen Ristin Kontti-tavarataloon ja Punaisen Ristin kirpputoreille. Avun tarvitsijat voivat ostaa Kontti-tavarataloista ja Punaisen Ristin kirpputoreilta esimerkiksi vaatteita ja kodintarvikkeita voimassa olevan hinnoittelun mukaisesti. Maksusitoumus on käytettävä kerralla kokonaan.”

Poikkeus Ukraina-operaatioissa: Maksusitoumusta vastaan Kontti kirjaa hankinnat suoraan kassaan Kontin materiaaliapuna. Kontti ei lähetä hankinnoista laskua osastoille tai piireille, jolloin vähennetään hallinnollista taakkaa.

Kontissa asioivan avunsaajan mukana tulee olla vapaaehtoinen tai työntekijä, joka tukee avunsaajaa hankinnoissa. Vapaaehtoinen ottaa vastaan kuitin tai sen kopion, joka liitetään piiriin lähetettäviin kotimaan avun lomakkeisiin. Kontissa tehdyistä hankinnoista syntyneitä kuluja ei lisätä kotimaan avun hakemukseen (lomake 5) korvattaviin kuluihin, ainoastaan tiedoksi.

Kontista voidaan toimittaa tavaraa ns. säkkitavarana ilman avustuspäätöstä Punaisen Ristin operoimiin vastaanottokeskuksiin. Tällöin toimituksista sovitaan Punaisen Ristin piirin tai VOK-henkilöstön ja Kontin välillä. Mikäli tällaista säkkitavaraa tarvitaan muiden toimijoiden VOKeihin, siitä tarvitaan piirin/osaston antama avustuspäätös ja Kontilla on oikeus veloittaa käsittelymaksu (15/50 € per säkki). (ks. Kontin erillinen ohjeistus).

### **3.3.3 Hakemus ja päätös avustamisesta Punaisen Ristin Katastrofirahastosta**

Kun kuluja haetaan katastrofirahastosta, tulee hakemuksessa ilmetä, että kyseessä on Ukraina-operaatioon liittyvä avustus. Mikäli hankintoja on tehty Kontista, kuitit lisätään hakemukseen tiedoksi.

## **4. Avustaminen äkillisissä onnettomuus- ja häiriötilanteissa ulkomailla tai ulkomaan kansalaisten avustaminen Suomessa.**

Punainen Risti avustaa Suomessa oleskelevia ulkomaalaisia samoin perustein kuin Suomen kansalaisia, kun kotimaan avustustoiminnan kriteerit täyttivät. Ukraina-operaatioon liittyviin avustuksiin sovelletaan tätä erillisohjetta.

### **6.2 Yhteisöllinen tuki onnettomuus- tai häiriötilanteen jälkeen**

Yhteisöllistä tukea voidaan soveltaa myös Ukraina-operaatioon liittyen. Kotimaan valmiuden yksikkö antaa toteuttamisesta tarkempaa ohjeistusta erikseen.

18.3.2022

Pääsihteeri

Kristiina Kumpula